

تقابل نظریات نگاه خیره در فمینیسم‌ها: چیزهای پیش پا افتاده به مثابه‌ی بستراندیشیدن به بنیادها

علی جمالی

استادیار زبان و ادبیات انگلیسی، واحد ایلام، دانشگاه آزاد اسلامی، ایلام، ایران

چکیده:

نمایش تک‌پرده‌ای چیزهای پیش پا افتاده سوزان گل‌سپل از همان زمان انتشار در ۱۹۱۶ میدان‌گاه نظریات مختلف فمینیستی بوده که بعضی در عناد با یکدیگرند تا بدان‌جا که بعضی می‌کوشند این نمایش را بازتولید نقش‌های جنسیتی سنتی مد نظر نظام پدرسالار دسته‌بندی نمایند. از آنجا که به نظر می‌رسد اتفاق نظری در تعریف «فمینیسم» وجود ندارد، بسیاری بر این باورند که بهتر است وارثه‌های گوناگونش را «فمینیسم‌ها» بخوانیم. «نگاه خیره مردانه» به عنوان یکی از شناخته شده‌ترین کلیدواژه‌های فمینیسم در طی سالیان بارها مورد بررسی قرار گرفته است؛ حال آن‌که آن چه در این میان تازه می‌نماید، «نگاه خیره زنانه» است. فمینیست‌های بنیادگرا برخلاف مخالفان بنیادگرایی معتقدند که می‌بایست تمایزات «بنیادین» زنان و مردان را پذیرفت. از این رو مقاله‌ی پیش رو قصد دارد نمایش گل‌سپل را از زاویه‌ی دید این دو نقطه نظر فمینیستی، و مشخصاً مفهوم «نگاه خیره»، بررسی نماید، باشد که زمین مشترکی آشتی‌جویانه بیابد. باری، با غور کردن در این دو نظریه، محقق عاقبت به این نتیجه می‌رسد که گرچه چیزهای پیش پا افتاده منتقد جایگاه زن در جامعه‌ی پدرسالار است که هر آنچه پیوندی با زنان دارد را «پیش پا افتاده» قلمداد می‌کند، هم‌زمان در کار بازتولید نقش‌های سنتی جنسیتی است که در این نمایش بر وجود بنیادین آن‌ها تاکید شده و نمایش در عوض نقد، آن‌ها را پاس می‌دارد. **واژگان کلیدی:** بنیادگرایی، نگاه خیره زنانه، فمینیسم، قدرت، چیزهای پیش پا افتاده.